

**Praksisnytt,
Drammen sykehus**

For fastleger og andre henvisere

Informasjon, kurs og nyheter for deg som henviser til Vestre Viken

Innhold i dette nummeret:

- 1 Tidlig ultralyd og NIPT
 - 2 Høydepunkt fra 2021-årgangen av Praksisnytt
- Godt nytt år!

2 TIDLIG ULTRALYD OG NIPT

F.o.m 01.01.2021 iverksettes tilbud om tidlig ultralydundersøkelse i uke 11+0 til 13+6 til gravide > 35 år ved sykehusene ni Vestre Viken. Dette skjer under forutsetning at avdelingene blir godkjent av Helsedirektoratet.

Undersøkelsen, med det innholdet som er anbefalt, er definert som fosterdiagnostikk.

Tilbud om tidlig UL skal på sikt gjelde alle gravide kvinner, men vil først gjelde kvinner > 35 år. I løpet av 2022 skal tilbudet utvides til å omfatte også dem < 35 år. Kvinner > 38 år skal henvises direkte lokal fødeavdeling ikke til Rikshospitalet som tidligere.

Kvinner < 35 år som ønsker NIPT må besørge dette selv, og får det ikke dekket eller utført gjennom det offentlige. Unntak fra dette vil gjelde dem som tidligere har hatt et foster med alvorlig sykdom eller utviklingsavvik, dem med alvorlig arvelige genetiske sykdommer, samt dem med svært vanskelig livssituasjon. NIPT tester kun for trisomi 13, 18 og 21.

Fastlegenes oppgave er å informere pasientene om tilbudet og henvise dersom pasienten ønsker. Pasienten kan også takke ja til UL og nei til NIPT.

Spesifiser at henvisningen gjelder tidlig ultralyd. En generell henvisning til UL vil tolkes som henvisning til screening-UL i uke 18. Det må fremgå av henvisningen at pasienten er informert og ønsker ultralyden med eller uten NIPT (gitt indikasjon).

Henvis gjerne til begge undersøkelser i samme henvisning (tidlig UL + uke 18 og fødeplass), men i utgangspunktet vil henvisning til tidlig UL gi pasienten time også i uke 18. Det er ønskelig at pasienten følger hele løpet på ett og samme sykehus der det er mulig.

Dato for siste menstruasjon MÅ stå i henvisningen (ikke angi kun tall på svangerskapsuke).

Fastlegen må ta pasienten inn til første konsultasjon så tidlig at hun henvises til rett tid (uke 8-10).

Anbefalt lesning for å sikre riktig informasjon til pasientene finnes her:

[helsedirektoratet fosterdiagnostikk informasjon](#)

3. Nyttårskavalkade: Høydepunkt fra Praksisnytt 2021

Nedenfor har vi listet opp noen spesielt nyttige tema i årets Praksisnyttutgaver fra Drammen sykehus. Det er tilknyttet lenke til hvert omtalte nummer; trykk på det nummeret du ønsker å lese. Ønsker man å lese mer om hva annet Praksisnytt og PKO-nytt har hatt å by på i 2021 (og tidligere år) kan man finne utgavene her: [pko-nytt-og-praksisnytt](#)

[Praksisnytt nr 1 2021.pdf](#)

Drammen sykehus har utdannet 15 **flerkulturelle doulaer**. Gravide som er aktuelle for dette tilbudet kan henvises til fødeseksjonen. Doula er gammelgresk ord for kvinne som hjelper en annen kvinne. En flerkulturell doula har samme språk, opprinnelsesland (region), kultur og tradisjon som kvinnen som skal føde. Hun snakker norsk i tillegg til morsmålet sitt, har erfaring med å føde på et norsk sykehus og kjenner helsevesenet godt.

[Praksisnytt nr. 2 2021.pdf](#)

Eldre innvandrere og Covid 19. Eldre har økt risiko for komplikasjoner dersom de blir smittet av Covid-19. Eldre innvandrere er en særlig sårbar gruppe fordi de i tillegg kan oppleve både kulturelle og språklige barrierer. Det er laget informasjonsmaterieill til eldre innvandrere om korona, smittevern og hvordan leve et godt liv i pandemien. Informasjonsbrosjyrer med veileder finnes på seks språk:
<https://www.aldringoghelse.no/koronaviruset/for-eldre-innvandrere/tilpasset-informasjon-om-koronaviruset-pa-seks-sprak/>

[Praksisnytt nr 3 2021.pdf](#)

Psykiske lidelser: 1) Velg behandlingssted; oversikt over avtalespesialister og tilbud for pasienter med depresjon og angst. **2) Kurs for personer med bipolar lidelse** (psykoedukasjon i gruppe):
<https://vestreviken.no/arrangementer/psykoedukasjon-i-gruppe-ved-bipolar-lidelse>

[Praksisnytt nr 4 2021.pdf](#)

Reumatologiske pasienter og covidvaksine: Reumatologisk avdeling informerer om vaksiner (også covid-vaksinen) og immunmodulerende medisiner: «Methotrexat setter ned vaksine effekten med 15-20 % så vi anbefaler at pas tar 14 dager pause fra MXT etter at vaksinen er satt. Rituximab infusjon kan gis 4 uker etter vaksinen eller 4 mnd før vaksinen. Alle andre DMARDS kan bare kontinueres uten pause.»

[Praksisnytt nr 5 2021.pdf](#)

I PKO-nytt 2020 (nr. 3) omtalte vi **nasjonale faglige råd om antikoagulasjon før kirurgi og andre inngrep.** Endoskopi skiller seg fra en del andre inngrep ved at muligheten til kompresjon i etterkant er begrenset. Det er derfor en forøket risiko for vanskelig håndterbar blødning. Retningslinjene for **antikoagulasjon før endoskopi ved Drammen sykehus avviker** derfor noe fra de generelle. I dette nummeret har vi inkorporert endoskopirådene i de oversikten over de generelle rådene.

[Praksisnytt nr 6 2021.pdf](#)

Onkologisk avdeling informerer: **Immunterapi ved kreftsykdom.** Onkologisk poliklinikk i Drammen håndterer cirka 500 nyhenviste pasienter i året. Immunterapi har blitt en del av standard behandlingstilbud ved mange kreftdiagnoser. Kreftoverlevelsen har stadig blitt bedre i Norge de siste 50 årene, og nå lever 3 av 4 pasienter i 5 år eller mer. Bedring av terapi inkludert tilgang til immunterapi forklarer noe av denne utviklingen.

[Praksisnytt nr 7 2021.pdf](#)

1) Aortaaneurisme: om henvisningskriterier, behandling og oppfølging.
2) Om innleggelse til medisinsk avdeling - et nummer inn: 902 25 743 Høsten 2020 styrket medisinsk avdeling bemanningen i akuttmottaket med egne dedikerte overleger. Alle innleggelse til medisinsk avdeling skal meldes direkte til overlegene på mobilnummer 902 25 743. Det er tre overleger som går i rullerende turnus i akuttmottaket. De har høy generell indremedisinsk kompetanse, og har også erfaring fra arbeid i allmennpraksis. Nummeret for en linje inn er også betjent kveld og natt av vakthavende LIS-lege.
3) Nytt handlingsprogram for kreft i tykktarm og endetarm omtales og en god oversikt gis i denne utgaven av Praksisnytt.

[Praksisnytt nr 8 2021.pdf](#)

1) Seksjon for forebyggende medisin tar imot henvisninger: Nylig startet et tilbud til befolkningen i Vestre Viken som heter «Seksjon for forebyggende medisin» lokalisert på medisinsk avdeling Bærum sykehus. Dette er et helhetlig behandlingstilbud til barn, unge og voksne med overvekt/fedme, metabolsk syndrom og/eller lipidforstyrrelser.
2) Lærings og mestringssenteret: Elektroniske kurs for pasienter med ME, diabetes, prostatakreft og bipolar lidelse.

[Praksisnytt Nr 9 2021.pdf](#)

1) Pakkeforløp kreft: om tilbudet, henvisningsrutiner og forløpskoordinatorer med navn og telefonnummer.
2) Anbefalinger om legemiddelsamstemning: Problemstillinger rundt samarbeid om pasientenes legemiddel-liste, anbefalingene og ansvarsfordeling mellom fastleger, sykehus og sykehjem gjennomgås i artikkelen i Praksisnytt.

[Praksisnytt nr 10 2021.pdf](#)

1) Om livsforlengende behandling: Anbefalinger og betraktninger rundt behandling der helbredende behandling ikke er mulig. Hos pasienter med alvorlig sykdom der man ser at prognosen er svært dårlig, anbefales det at behandlende lege rutinemessig vurderer om videre utredning og behandling er til nytte for pasienten, eller om den kun medfører mer lidelse. I artikkelen gis det praktiske råd, eksempel på gjennomføring og journalnotat.
2) Om henvendelser til endokrinologisk seksjon. Det er dessverre lang ventetid på polikliniske konsultasjoner hos endokrinolog. Fastlegene har imidlertid også anledning til å bruke dialogmeldinger ved konferering om korte, konsise kliniske problemstillinger og prioritering av allerede henviste pasienter. Dersom det er nødvendig kan endokrinolog nås direkte på tlf. 90864075 (kl. 12 - 16). Akutte innleggelse: kontakt vakthavende overlege i mottak på tlf. 90225743

[Praksisnytt nr 11 2021.pdf](#)

Rhesusimmunisering hos fastlegene: Det kom nylig endring i nasjonale anbefalinger for rhesusimmunisering av kvinner som er RhD-negative og bærer RhD-positivt foster. Fastlegene har overtatt

hovedansvaret for oppfølgingen av disse tilfellene. Blodprøve for å bestemme ABO/RhD-typing tas av den gravide ved første svangerskapskontroll. De mødrene som er RhD-negative og hvor NIPT viser at de bærer et RhD-positivt foster, gis profylakse i uke 28 og ved fødsel for å forebygge at det hos mor trigges immunreaksjon mot eget foster.

[Praksisnytt nr 12 2021.pdf](#)

1) Serologisk testing for SARS CoV-2 IgG: Avd. for mikrobiologi informerer om at deres blodprøvetest for påvisning av SARS CoV-2 IgG **ikke kan brukes til å avdekke vaksinerespons** hos pasienter.

2) Fra avdeling for bildediagnostikk informeres det blant annet om: «For å sikre at vår kapasitet brukes riktig, anbefaler vi at **pasienter som ikke forventes å trenge oppfølging på sykehus henvises til privat tilbyder av bildediagnostikk for MR, CT og ultralyd**».

[Praksisnytt nr 13 2021.pdf](#)

1) Rhesusimmunisering hos fastlegene: En oppdatering av rutiner og litt om den praktiske gjennomføringen av dette.

2) Om gjennomføring av covid-vaksinasjon med 3. dose til pasienter med alvorlig svekket immunforsvar.

[Praksisnytt nr 14 2021.pdf](#)

Luftveisprøver fra primærhelsetjenesten: Mikrobiologisk seksjon Drammen utfører igjen utvidet diagnostikk på luftveisprøver fra fastleger og legevakter i hele Vestre Viken. Det er foreløpig tilgjengelig to «pakker»: «Luftveisvirus» og «Hoste»

[Praksisnytt nr 15 2021.pdf](#)

1) ØNH-avdelingen Drammen sykehus informerer: «ØNH avdelingen aviser noen henvisninger, dette gjøres hovedsakelig på medisinsk grunnlag og ikke av kapasitetshensyn. **Pasienter som kan ivaretas av lokal ØNH avtalespesialist avvises** og henvisning returneres til henviser med kopi til pasient.

2) Tilbake til normalen hos Pasientreiser. Pasientreiser har nå gått tilbake til ordinær samkjøring av pasienter som ikke er smittet eller mistenkt smittet av Covid-19. Imidlertid minner Pasientreiser om at det er rekvirenten sitt ansvar å vurdere behov for pasienter som trenger ytterligere smittevernstiltak ved transporten. **3) Praksiskonsulenter i Drammen:** Hva vi gjør og hvor vi er å finne.

[Praksisnytt nr 16 2021.pdf](#)

1) Diagnosetips og tiltakskort for barn med luftveisplager. I virussesongen treffer vi mange barn med pustebesvær. Virusinfeksjon kan gi symptomer i hele luftveiene fra nesen til alveolene og det kan være vanskelig å skille mellom de klassiske diagnosene, kanskje spesielt hos barn. I dette praksisnytt ligger det lenke til nyttige tips og tiltakskort.

2) Ukentlig infeksjonsrapport fra mikrobiologen. Mikrobiologisk avdeling publiserer ukentlig statistikk over antall positive prøver pr agens, slik at rekvirentene får oversikt over hva som sirkulerer i populasjonen. Lenke til denne oversikten ligger i dette Praksisnytt.

[Praksisnytt nr 17 2021.pdf](#)

1) Medisinsk avdeling og akuttmottaket opplever stort press. Sykehuset opplever godt samarbeid med primærhelsetjenesten i forbindelse med pandemien, og dette er avgjørende for å kunne mestre den krevende situasjonen. Det er i økende grad viktig at alle medisinske innleggelser gjøres i samarbeid mellom vakthavende overlege på telefon mobilnummer 902 25 743 og innleggende lege. Det er også viktig at innleggelser skjer etter gode allmennmedisinske vurderinger, - se artikkel under om dette.

2) Rutine for oppfølging av covid-19 pasienter i allmennpraksis. Pasienter med påvist eller mistenkt COVID-19 og uten annen kjent lungesykdom skal henvises sykehus for vurdering for innleggelse hvis: 1 Respirasjonsfrekvens ≥ 30

2 Pulsoksymetri $< 93\%$ på romluft 3 Subjektiv opplevelse av nyoppstått uttalt hvile- eller aktivitetsdyspnoe selv om RF og pulsoksymetri verdiene ikke fyller kriteriene for innleggelse. 4 Taledyspnoe. Info om utlån av pulsoksymeter i kommunene i artikkelen.

Vi ønsker alle våre lesere et Godt Nytt År!

LENKER:

Vestre Viken:

[Informasjon for fastleger og henvisere](#)

[Ris og ros - synspunkter og tilbakemeldinger](#)
(For tiden ute av drift - forventes oppe igjen januar 2022)

[Henvisnings og oppfølgingsrutiner for fastleger](#)

[Vestre Viken beredskapsinfo Covid 19](#)

[Arkiv pko-nytt-og-praksisnytt](#)

[helse-og-arbeid](#)

Andre:

[Skil covid-19](#)

[Legevaktshåndboken](#)

[Helsebiblioteket](#)

[Fritt sykehusvalg](#)

PKO i Vestre Viken

Praksiskonsulentordningen (PKO) består av fastleger og sykepleiere som tilsettes i deltidsstillinger og fungerer som konsulenter på sykehusene.

PKO arbeider for å forbedre pasientforløp og utvikle felles retningslinjer og kultur for samarbeid mellom primærhelsetjenesten og sykehusene.

Ordningen er knyttet opp mot helseforetaksledelsen på ulike vis, og er i økende grad blitt del av sykehusenes samhandlingsenheter.

Her finner du kontaktinfo til praksiskonsulentene i Vestre Viken

Praksisnytt for Drammen sykehus utgis elektronisk ca. en gang i måneden til rundt 500 mottakere. Målgruppen er leger og helsepersonell i området rundt Drammen sykehus – fastleger, sykehjemsleger, legevaktsleger, kommuneleger og helsestasjoner. I tillegg distribueres nyhetsbrevet til leger og nøkkelpersoner på Drammen sykehus.

Praksisnytt oppdateres og utgis av: Jan Robert Grøndahl.
Kontaktinfo: jargro@vestreviken.no

© 2021 Vestre Viken

For nye abonnenter - påmelding for å få Praksisnytt til din epostadresse:

PKO - Drammen - Dronninggata 28, 3004 Drammen, Norge

[Meld deg av](#)

Lvert av Make